

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: VA/AF-NTO/01882-4/2024. Tárgy: Növény-egészségügyi zárlat,
kötelező növény-egészségügyi
intézkedés elrendelése

Ügyintéző: Szabó Sándor Hiv. szám:
Telefon: +36 30 247 9836 Melléklet: Térképvázlat a kijelölt területekről

A Vas Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály, mint eljáró élelmiszerlánc-felügyeleti szerv (továbbiakban: élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a szőlő arany színű sárgaság fitoplazma (*Grapevine flavescence dorée phytoplasma*) zárlati károsító okozta 2024. évi fertőzés miatt meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - o t .

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a zárlati károsítónak minősülő szőlő arany színű sárgaság fitoplazma fertőzés felszámolása és visszaszorítása érdekében a zárlati károsító 2024. évi felderítés eredménye alapján az alábbi növény-egészségügyi zárlati és kötelező növényvédelmi intézkedéseket hozza az alább felsorolt településeken – beleértve azok bel- és külterületi (zártkerti) ingatlanain – található szőlő ültetvényekre és szőlő növényekre vonatkozóan.

Gérce településnek a térképmelléklet szerinti kisebb körön belüli területét - mivel közigazgatási területe (zártkerti szőlő ültetvényei) a 2024. évben megtalált zárlati károsítóval fertőzött növények 1 km-es körzetében található - fertőzött területté,

Bejcggyertyános, Káld, Köcsk, Sárvár, Sitke, Sótorny és Vásárosmiske településeket érintő, a fertőzött (1 km-es sugarú) területet körülvevő 3 km széles sávot védő (puffer) zónává jelölöm ki.

I.) A fertőzött területre vonatkozóan a szőlő növény, szőlő ültetvény használója (tulajdonos, földhasználó, termelő) (a továbbiakban: ügyfél) az alábbi előírásokat köteles betartani:

- 1.) A zárlat ideje alatt a zárlat alá helyezett területről hatóságom engedélye nélkül a zárlati károsítónak minősülő szőlő arany színű sárgaság fitoplazma fertőzés tüneteit vizuálisan mutató, illetve laboratóriumi vizsgálattal igazoltan fertőzött szőlő növényt, szőlő szaporító- és ültetési anyagot, egyéb gazdanövényt (erdei iszalagot - *Clematis vitalba*-t) tilos kivinni. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által kijelölt, fertőzöttnek minősülő növényt meg kell semmisíteni. A szőlő területről tilos elszállítani szőlő szaporító- és ültetési anyagot, mely kötelezés alól a hatóság a vonatkozó jogszabályban foglalt feltételek teljesülése esetén kérelemre felmentést adhat. Szőlő szaporító- és ültetési anyagot a területre csak hatósági növény-egészségügyi ellenőrzésben részesített szőlőiskolákból, forgalmazó helyekről származó tételkből szabad telepíteni.
- 2.) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a zárlati károsítónak minősülő szőlő arany színű sárgaság fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor (*Scaphoideus titanus*) ellen kötelező védekezést ír elő. A növény-egészségügyi zárlat fenntartásáig a rovarvektor biológiáját figyelembe véve a vegetációs időszakban 2-3 alkalommal kötelező kémiai – vagy azzal egyenértékű hatékony – védekezést folytatni. A zárlati károsító ellen végzett célzott növényvédő-szeres kezelésekről

AGRÁRÜGYI FŐOSZTÁLY

NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI OSZTÁLY

2.) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kötelezi a földhasználót, hogy a körülhatárolt területen az esetlegesen előforduló, *zárlati károsítónak minősülő szőlő aranyszínű sárgaság* fertőzés felszámolásáig a növény-egészségügyi zárlati intézkedéseket folyamatosan tartsa be.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a zárlatot a fertőzött területen előforduló fertőzés felszámolását követően, legkorábban a fertőzés felszámolását követő 3. évben, akkor oldja fel, ha a termelő az előírt zárlati intézkedéseket (növényvédelmi előírásokat és technológiát) betartotta és ezt a hatóság rendszeres ellenőrzések alapján igazolta. A növény-egészségügyi zárlat feloldásáról a hatóság határozat formájában dönt.

Jelen határozat hirdetmény és közhírré tétel útján kerül közlésre az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által körülhatárolt területet érintő településeken (fertőzött területen, feltételezeten fertőzötté nyilvánított területen) található földhasználók, tulajdonosok részére, az ingatlanuk fekvése szerinti illetékes hegyközség és önkormányzatok hirdető tábláján és honlapján, továbbá az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv honlapján keresztül.

A metszési hulladék égetéssel történő megsemmisítésének előírása az ügyfelet nem mentesíti az ezzel kapcsolatos egyéb jogszabályi kötelezettségek megtétele alól, különösen az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII.5.) BM rendelet 226. § (2) bekezdése szerinti előzetes bejelentés szabálya alól.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv figyelmezteti a körülhatárolt területen belül szőlőnövénnyel, szőlő ültetvényel rendelkező, vagy azt használó ügyfeleket, hogy amennyiben az előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, az ügyféllel szemben legalább 500.000 Ft növényvédelmi bírságot szabhat ki.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja az ügyfél figyelmét arra, hogy a határozatban foglaltak be nem tartásával adott esetben megvalósíthatja a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 361. § c) pontjában meghatározott, elzárással is büntethető járványügyi szabályszegés vétségét.

A döntés a közléssel véglegessé válik, azzal szemben fellebbezésnek nincs helye.

Az ügyfél jelen határozat közlésétől számított 30 napon belül jogsérelemre történő hivatkozással közigazgatási per keretében kérheti a döntés felülvizsgálatát a Győri Törvényszéktől (9021 Győr, Szent István út 6.). A keresetlevelet hatóságomhoz kell benyújtani.

A keresetlevél kötelező tartalmi elemeit és mellékleteit a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 37. § tartalmazza.

Ha a keresetlevél alapján a hatóság megállapítja, hogy döntése jogszabályt sért, azt módosítja vagy visszavonja. Ha a keresetlevélben foglaltakkal egyetért és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, a hatóság a nem jogszabálysértő döntést is visszavonhatja, illetve a keresetlevélben foglaltaknak megfelelően módosíthatja.

A közigazgatási per illetéke 30000 Ft. A feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Jogi képviselővel eljáró és a belföldi székhelyű gazdálkodó szervezet ügyfél köteles elektronikus úton benyújtani a keresetlevelet a közigazgatási döntés hozó szervnél E-Papír szolgáltatás útján, cégkapus beküldéssel [a <https://epapir.gov.hu> oldalon: „Jogorvoslat” témacsoport, „Közigazgatási szerv határozatának bírósági felülvizsgálata iránti keresetlevél benyújtása” ügytípus, címzett: Vas Vármegyei Kormányhivatal], és a bírósággal a kapcsolatot elektronikusan tartani.

Jogi képviselő nélkül eljáró ügyfél a keresetlevelet nyomtatványon is benyújthatja. A keresetlevél nyomtatványát a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazandó nyomtatványokról szóló 17/2020. (XII. 23.) IM rendelet 19. melléklete tartalmazza. A nyomtatvány a <https://birosag.hu/ugyfeleknek/urlapok-nyomtatvanyok/eljarasok-nyomtatvanyai/nyomtatvanyok-jogi-kepviselo-nelkul-eljaro-szemelyek-reszere> oldalon is elérhető.

növényi termékeket, területet és létesítményt, továbbá a fertőzés továbbterjedésének megakadályozásához szükséges környezetüket haladéktalanul növény-egészségügyi zárlat (a továbbiakban: zárlat) alá kell helyezni. A fertőzött növényeket, növényi termékeket, valamint a környezetükben levő és a fertőzés terjesztésére alkalmas növényeket és növényi termékeket meg kell semmisíteni. A fertőzés továbbterjedésének megakadályozásához szükséges intézkedéseket, az állami védekezés keretében végzett kezelés, fertőtlenítés végrehajtását és a fertőzött terület további használatára vonatkozó előírásokat az adott fertőzés jellegének megfelelően a zárlati rendelkezés szabályozza.”

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a rendelkező részben a kötelező védekezésről és az egyéb intézkedések megtételének elrendeléséről az Éltv. 48. § (1) bekezdése alapján határozott:

„Növények és növényi termékek egyes károsítói behurcolásának, elterjedésének és felszaporodásának megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a károsító természetéhez és elterjedtségéhez mérten, a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott esetekben az alábbi növény-egészségügyi intézkedéseket hozhatja:

- a) fertőtlenítést, megsemmisítést rendelhet el, amelynek érdekében meghatározott szerek, eszközök, illetve eljárások alkalmazását előírhatja vagy betilthatja;
- d) fogékony növényfajok, illetve fajták termesztését korlátozhatja, betilthatja
- e) károsítók, valamint a fertőzés közvetítését lehetővé tevő tárgyak szállítását, forgalomba hozatalát és tárolását betilthatja, korlátozhatja, engedélyhez, illetve bejelentéshez kötheti;
- g) a károsítók behurcolásának és elterjedésének megakadályozására, előfordulásának, felszaporodásának figyelemmel kísérésére és a védekezési intézkedések megtételére kötelezhet;**
- h) a fertőzött, fertőzésgyanús vagy fertőzés által veszélyeztetett területeken meghatározott károsítóktól való mentesítésre, illetve mentesen tartásra kötelezhet;**
- i) korlátozhatja a fertőzött, a fertőzésgyanús vagy a fertőzésveszélynek kitett ingatlanok, földterületek mezőgazdasági célú használatát, hasznosítását, valamint az ilyen földterületeket növény-egészségügyi zárlat alá helyezheti, fertőzésveszélyt jelentő növényállomány kivágását és megsemmisítését elrendelheti;
- k) elrendelheti növények vagy növényi termékek tárolására, raktározására szolgáló földterületek, épületek, építmények, helyiségek vagy tartályok fertőtlenítését, mentesítését vagy megtisztítását, és ennek érdekében meghatározott anyagok, eszközök vagy eljárások használatát előírhatja vagy betilthatja.”**

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a kötelező védekezési és jelentési kötelezettséget az Éltv.17. § (1) bekezdés a), b), c) pontjai alapján írta elő, miszerint a termelő, illetve a földhasználó köteles a zárlati és a vizsgálatköteles nem zárlati károsítókat elpusztítani, azok behurcolását, meghonosodását, terjedését megakadályozni, valamint a zárlati károsítóval történő fertőzést vagy annak gyanúját bejelenteni.

A R. 8. §-a szerint „Zárlati károsítók megtelepedésének, illetve továbbterjedésének megakadályozására és a fertőzés felszámolására vonatkozó belső növényegészségügyi előírásokat, zárlati szabályokat a 7. számú melléklet tartalmazza.”

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a zárlati intézkedéseket a R. 7. számú mellékletének 1.4.1.2.1. pontja értelmében hozta meg, mivel a szőlőn előforduló „Grapevine flavescence dorée (FD) phytoplasma jelenlétének laboratóriumi vizsgálattal szőlőnövényből történt kimutatásakor a fertőzött növényanyagot, valamint az azokat termő területet zárlat alá kell helyezni és haladéktalanul körülhatárolt területet kell kijelölni.

1.4.1.2.1.1. A körülhatárolt terület magában foglalja:

- b) nem végezték el a legutóbbi téli metszést, így a hajtások átnyúlnak a sorközbe és a soron belül, mely nem biztosítja a megfelelő növényegészségügyi állapot fenntartása,
 - c) a legalapvetőbb növényvédő szerek kezeléseket sem végezték el, ökológiai vagy biogazdálkodás esetén nem alkalmazták az abban a rendszerben megengedett készítményeket.
- 1.4.1.2.17. A Grapevine flavescence dorée phytoplasma terjedésének megakadályozása érdekében minden földhasználóra kiterjedő kötelezettség a tenyészidő során, a rendelkezésre álló útmutatók alapján a szőlőnövények folyamatos ellenőrzése, s a szőlő sárgaság jellegzetes tüneteinek észlelése esetén az illetékes megyei kormányhivatal haladéktalan értesítése.

1.4.1.2.17.1. Ezen túlmenően a földhasználat jellegétől függően a termelőnek az alábbi előírásokat kell betartania:

- a) minden szőlőültetvényben
 - aa) az illetékes kormányhivatal előírásainak megfelelően a kórokozót terjesztő kabóca vektorok - elsősorban az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) - előfordulása esetén, egyedszámának visszaszorítása érdekében kötelező növényvédő szerek védekezéseket végezni, és
 - ab) a laboratóriumi vizsgálat alapján fertőzöttnek bizonyult erdei iszalag (*Clematis vitalba*) növényeket a szőlőültetvények környezetéből gyökérzetükkel együtt el kell távolítani és meg kell semmisíteni; és
- b) az ország egész területén minden szőlőiskolában, szőlő-szaporító-alapanyag termő területen és nemesítési állományban, valamint azok 100 méter sugarú körzetében
 - ba) sárga ragacsos csapdát kell működtetni a kórokozót terjesztő vektorok kifejlett egyedeinek jelzésére,
 - bb) függetlenül attól, hogy FD-vektor előfordulását jelzik-e az adott termőhelyi csapdák vagy sem, amely termőtájban jelen vannak a kórokozót terjesztő vektorok, az egyedszám visszaszorítására a termőtáj minden szaporítóanyag-termő területén kötelező az ellenük történő növényvédő szerek kezelése. Amely termőtájban az országos felderítés alapján még nem telepedett meg FD-vektor, az illetékes kormányhivatal előírása alapján olyan növényvédelmi technológiát kell alkalmazni, amely biztosítja a kórokozót terjesztő vektorok elleni növényvédő szerek védekezését is;
 - bc) a szaporító- és ültetési anyag kórokozó-mentességének biztosítása érdekében a szőlő sárgaság jellegzetes tüneteit mutató minden szőlőnövényt el kell távolítani,
 - bd) minden *Clematis vitalba* növényt gyökérzetükkel együtt el kell távolítani és meg kell semmisíteni. Ahol a gyökérzet eltávolítása nem lehetséges, a föld feletti részek megsemmisítése után az újonnan előtörő sarjakat időről időre meg kell távolítani, és
 - be) szőlőiskola és szőlő szaporító-alapanyag termő terület nem létesíthető a kórokozóval fertőzöttnek minősített terület határától számított 100 méter távolságon belül."

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv megítélése szerint a mezőgazdasági termelés zavartalanságának, továbbá az egészséges környezethez fűződő jog biztosítása érdekében, a különféle zárlati vagy vizsgálatköteles nem zárlati károsítók elleni védekezés, ösztársadalmi érdek, így a védekezési késedelem, illetve e kötelezettségek teljesítésének elmaradása adott esetben jelentős vagy helyrehozhatatlan kárral járhat.

A határozat közhírré tétel útján történő közlése az Éltv. 42. § (3) bekezdése, illetve az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL törvény (a továbbiakban: Ákr.) 89. § (1) bekezdésén alapul, mivel a termelők nagyszámú érintettsége áll fenn, azonban az érintett ingatlanok és tulajdonosaik, ill. használóik személye nem áll teljeskörűen az eljáró hatóság rendelkezésére.

Az ügyfelek figyelmeztetése a növényvédelmi bírság kiszabásának lehetőségére az Éltv. 60. § (1) bekezdés a) pontja alapján történt.

